

Posetiivareita, marakatteja ja onnenlehtiä

17.7.2014, 08:00

”Marakatti punatakki posetiivin pääll ain hyppii ja tanssii jokaisella sääll...” Näin muistelee eräs Posetiivarit Suomessa -muistitietokeruun vastaajista mummonsa laulaneen hänelle 1940–1950-luvulla. Laulu oli *Iloisen kuparisepän* säveliin tehty muunnelmalaulu, jonka melodia oli mummon mukaan myös suosittu posetiivisävelmä.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran ja Suomen posetiivarit ry:n järjestämä muistitietokeruu *Posetiivarit Suomessa* päättyi 31.5.2014. Keruu tuotti 15 vastausta, joista muutamaaan liittyi valokuva.

Posetiivarit näyttäytyvät tässä muistitietokeruussa hyvin harvalukuisina viihdyttäjinä, ja harvinaisia ovat myös omakohtaiset muistot heistä. Useimmat nojautuvat kuultuun tietoon, kirjoittajan ystävän tai läheisen kokemukseen. Sen sijaan alueellinen kattavuus on hyvä; posetiivarimuistoja löytyy Keski-Suomesta, Lapista, Pohjois-Pohjanmaalta, Uudeltamaalta, Pohjois-Karjalasta ja Pohjois-Savosta. Ne ajoittuvat pääosin 1930–1950-luvuille.

Monet kertovat, miten posetiivarit kiersivät paikkakuntia seuranaan pieni onnenlehtiä jakava apuri, useimmiten pikkuinen punatakkinen marakatti. Kirjoittajien mukaan myös lintu tai lelulintu saattoi ojentaa ennustuksia sisältäviä onnenlehtisiä yleisölle rahaa vastaan.

Pääasiassa posetiivarit esiintyivät kaupunkien tai kuntien keskustoissa, toreilla ja yleisötapahtumissa, mutta mainintoja posetiivareiden antamista pihakonserteistakin on. Esimerkiksi 1920-luvulla Jämsän Kelhän pappilassa kuultiin posetiivarin konsertoivan keittiön rapunpielessä ja 1930-luvulla Helsingin Malmilla, nykyisellä Kirkonkyläntiellä, posetiivari antoi ääninäytteitä soittimestaan piharakennuksen kupeessa pyörittäen kammellaan laulua punatakkisesta marakatista.

Syitä posetiivin kammen vääntämiselle löytynee leivän hankkimisesta ja kulkuriluonteesta. Suomeen saapuneista posetiivareista on myös hilpeä kupletti, jossa saapumisen syyt näyttäytyvät humoristisesti leivän turvaamisessa: *”Minun isäni oli muusikus, joka Rooman kaduilla soitti ja huus, kun makaronit paleltui hän lähti kulkemaan ja saapui sitten lopultakin kauas pohjolaan.”*

Ehkäpä tuo pohjolaan karannut *muusikus* oli Carlo Casalle, Suomessa tunnettu italialainen posetiivari, joka muun muassa myi soittopelinsä Varkaudessa asuneelle sotasokealle Aleksanteri Tuukkaselle vuonna 1952. Tuukkanen otti poikansa Jorman avustamaan onnenlehtisten myynnissä, ja parivaljakko kierteli ympäri Itä-Suomen toreja myyden harjoja ja onnenlehtisiä kaikille ennustuksia janoaville.

Posetiivarit Suomessa -keruun tulokset julkistetaan ja kirjapalkinnot sekä posetiivimusiikkilevyt arvotaan vastaajien kesken tiistaina 22.7.2014 klo 11 alkavassa Leenan päivän tapahtumassa Suomen Rautatiemuseolla, Hyvinkäänkatu 9, Hyvinkää.

Lisätietoja: Suomen posetiivarit, Markku Karvonen, p. 040 5546 168, markku.karvonen@aina.net